

Gerbiami kolegos,

Manau, kad neturėčiau savęs papildomai pristatyti, nes turbūt nėra daug teisėjų, su kuriais nebūtų tekę bendrauti Nuolatinės teisėjų veiklos vertinimo komisijos posėdyje per pastaruosius penkerius metus.

Teisėjų veiklos vertinimą norėčiau palyginti su veidrodžiu, tai tarsi būdas sąžiningai pažvelgti į save; ne tiek reikšmingas išoriškai, kiek sau patiems, nes geriausia, kai laiku pasitikriname patys save. Tenka tik apgailestauti, kad komisijos darbas nebuvo tas barjeras, kuris padėtų išvengti atskirų teismams garbės nedarančių situacijų, kai paaiškėdavo kai kurių teisėjų, o tai ir viso teismo veiklos esminiai trūkumai. Šiuo aspektu norėčiau pabrėžti asmenų, rengiančių komisijai medžiagą, didelę atsakomybę. Teismų pirmininkai, kuriuose dirba teisėjai, taip pat aukštesnių teismų pirmininkai, geriausiai žino apie konkretaus teisėjo darbą, todėl jų parengta objektyvi, reikšmingus teisėjo veiklos atspindinti medžiaga yra kokybiško komisijos darbo laidas.

Nuostata, kad medžiaga turi būti rengiama rūpestingai, buvo nuosekliai formuojama per visa komisijos veiklos laikotarpį, pasitaikė, kad teisėjo vertinimą teko atidėti, nes komisijai pateikti duomenys buvo nepakankamai išsamūs.

Suprantama, kad informacijos parengimas reikalauja teismuose papildomų resursų, tačiau džiugu, kad šiandien tokio darbo reikalingumu neabejojama ir pateikiama kokybiškai parengta medžiaga. Įvairaus formato komisijos diskusijų su teismų pirmininkais rezultate buvo nutarta supaprastinti atskirų medžiagos dalių parengimą (apie asmenines savybes, bendruosius gebėjimus), dalies duomenų pateikimas standartizuotas.

Kita vertus, tobulinimui erdves dar liko, tai patvirtina naujausia vertinimui pateikiama medžiaga, kuri parodė, kad Vilnius ir Klaipėda taisyklės supranta, deja, skirtingai.

Teisėjų veiklos vertinimo kriterijai atspindi aukštus standartus profesinėms, asmeninėms savybėms, bendravimo gebėjimams, tačiau tai savaime nepaneigia kiekvieno teisėjo asmenybės raiškos.

Kaip komisijos narei visada smagu matyti, kad teisėjai yra ne tik savo darbo profesionalai, bet išlieka laisvai mastančiomis, plataus akiračio asmenybėmis, tai paneigia dažnai be pagrindo formuojamus stereotipus.

Komisija savo posėdžių metu siekia sukurti komfortišką dalykinio bendravimo atmosferą, aptarti ne tik konkretaus teisėjo veiklos reikšmingus aspektus, bet ir išklausti jį, suteikti galimybę pasidalinti darbe išylančiomis problemomis. Mano giliu įsitikinimu, teisėjų veiklos probleminių aspektų išryškėjimas prisideda tiek prie pačios teisėjų veiklos, jų darbo sąlygų tobulinimo, tiek prie teismų įvaizdžio visuomenėje gerinimo.

Šiuo aspektu norėčiau pažymėti, kad visuomenei sudarytos galimybės pareikšti nuomonę dėl kiekvieno vertinamo teisėjo veiklos, kreiptis į komisiją elektroniniu paštu ir kitais būdais, tačiau tokia galimybe naudojamas, sakyčiau, vangiai. Per visą šios komisijos darbo laikotarpį buvo gauti vos keli, dažnai anoniminiai pranešimai, kurie neturėjo įtakos sprendžiant dėl teisėjų veiklos įvertinimo, nes buvo susiję su asmenis netenkinančiais procesiniais sprendimais konkrečių teisėjų nagrinėtose bylose, tačiau nereikšmingi vertinant šių teisėjų profesines kompetencijas bei gebėjimus.

Viliuosi, kad kolegos nevertina komisijos kaip priemonės daryti poveikį teisėjo veiklai.

Teismų įstatymas numato galimybę atlikti teisėjo veiklos neeilinį vertinimą teismo pirmininko ar aukštesnio teismo pirmininko teikimu, kai teisėjo veikloje nustatomi besikartojantys pažeidimai.

Komisija yra išnagrinėjusi kelis tokius teikimus, ir tik vienu atveju buvo nutarta kreiptis į drausmės ir etikos komisiją, kitais atvejais tokių pagrindų nenustatyta, tačiau, įvertinus kreipimosi priežastis, teisėjams buvo rekomenduota atkreipti dėmesį į jų veiklos trūkumus, patarta kelti kvalifikaciją, rūpestingiau atlikti pareigas. Vieno šios rūšies kreipimosi atveju nustačius, kad veiklos trūkumus lėmė teisėjo liga, buvo atkreiptas teismo pirmininko dėmesys į darbo organizavimo teisme trūkumus, nes, bet kuriuo atveju, prioritetu turi būti visų teisme gaunamų bylų efektyvus nagrinėjimas vienodomis sąlygomis visiems besikreipiantiems asmenims.

Ir apibendrindama, norėčiau palinkėti visiems mums geranoriškumo bendradarbiaujant bei kartu siekiant tikslų, visuomenės ir valstybės keliamų tiek visai teismų sistemai, tiek kiekvienam teisėjui.

Ačiū už Jūsų dėmesį.

Virginija Volskienė